

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoCsp/28/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4318204755
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová-Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4318204755.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, v spore žalobkyne: Q. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom Ul. I. XXX/XX, V., v konaní zast. splnomocneným zástupcom G. E., nar. XX. XX.X XXX, bytom Ul. I. XXX/XX, V. proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru, vydanie bezdôvodného obohatenia a o zaplatenie finančného zadost'učinenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 03. septembra 2019 č. k. 13Csp/113/2018-74 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutých vyhovujúcich výrokoch (II. a III.) a vo výroku o náhrade trov konania (IV.) **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že zastavil konanie v časti o určenie, že poskytnutý spotrebiteľský úver č. 404000062 zo dňa 25. 05. 2015 je bezúročný a bez poplatkov. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 392 eur zo spotrebiteľskej zmluvy uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným, do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Ďalším výrokom rozhodnutia uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni finančné zadost'učinenie vo výške 400 eur na adresu trvalého bydliska žalobkyne, do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 33,33 %. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 145 ods. 2, § 146 ods. 1 CSP, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 5, § 54 ods. 1, 2, § 551 ods. 1, § 451 ods. 1, § 456, § 458 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 1 ods. 1, 2, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Uviedol, že žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 20. 11. 2018 domáhala, aby súd určil, že spotrebiteľský úver č. 404000062 zo dňa 25. 05. 2015 poskytnutý žalovaným je bezúročný a bez poplatkov a aby súd uložil žalovanému zaplatiť jej bezdôvodné obohatenie vo výške 392 eur a finančné zadost'učinenie vo výške 400 eur. Uviedla, že so žalovaným uzavrela zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru. Poukázala na § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a na to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Ďalej uviedla, že v zmluve sú okrem iného neprijateľné podmienky, a to: absentujú údaje o výške mesačných splátok istiny, úrokov a poplatkov, v zmluve sú uvedené zmluvné pokuty, ktoré sú neprijateľné a neplatné, v zmluve sa nachádza rozhodcovská

doložka, ktorá predstavuje výrazný zásah do práv a povinností medzi žalobkyňou a žalovaným, v zmluve sa nachádza vyhlásenie žalobkyne ako spotrebiteľa, že sa oboznámila s úverovými zmluvnými podmienkami, čím žalovaný ako dodávateľ de facto prenáša na žalobkyňu dôkazné bremeno v otázke skutočného a riadneho oboznámenia sa s obchodnými podmienkami a sadzobníkom, zmluva obsahuje dohodu o zrážkach zo mzdy, čím žalovaný obchádza možnosť súdnej kontroly zmluvných podmienok. Pred začatím pojednávania žalobkyňa vzala späť žalobu v časti o určenie, že poskytnutý spotrebiteľský úver č. 404000062 zo dňa 25. 05. 2015 je bezúročný a bez poplatkov a požiadala, aby súd konanie v tejto časti zastavil. Ďalej uviedla, že v petite žaloby spísanej dňa 12. 11. 2018 je nedopatrením z dôvodu chyby v písaní uvedená vo výroku č. III povinnosť uhradiť finančné zadosťučinenie vo výške 500 eur, ale správne má byť uvedená suma 400 eur tak, ako to vyplýva zo spísanej žaloby v zmysle odôvodnenia článku VIII. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový a právny stav. Žalobkyňa uzavrela so žalovaným písomnú Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 404000062 zo dňa 25. 05. 2015, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyňi bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 500 eur, pričom žalobkyňa sa zaviazala vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť odplatu a úrok spojený so spotrebiteľským úverom, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne predstavuje 484 eur, t. j. zaplatiť celkovú čiastku 984 eur. Je zrejmé, že žalobkyňa uzatvárala zmluvu ako spotrebiteľ, pretože nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného dôvodu súd na daný právny vzťah - spotrebiteľský úver aplikoval ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a tiež zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Žalobkyňa pred otvorením pojednávania dňa 03. 09. 2019 vzala späť žalobu v časti o určenie, že poskytnutý spotrebiteľský úver č. 404000062 zo dňa 25.05.2015 je bezúročný a bez poplatkov, a preto súd konanie v tejto časti zastavil. Súd podrobil predmetnú spotrebiteľskú zmluvu kontrole, či spĺňa všetky náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v § 9 ods. 2 uvádza náležitosti, ktoré musí obsahovať zmluva o spotrebiteľskom úvere, a to okrem iného dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, RPMN a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, priemernú hodnotu RPMN na príslušný spotrebiteľský úver platný ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak spotrebiteľský úver neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), a tiež ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je nesprávne uvedená ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa podľa § 11 ods. 1 písm. b) a d) sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Súd vypočítal RPMN podľa úverovej kalkulačky s tým, že zadal údaje, ktoré sa nachádzajú v zmluve o úvere pod č. 404000062, teda uviedol výšku úveru 500 eur, pravidelnú splátku 82 eur s počtom splátok 12, pričom podľa tejto úverovej kalkulačky výška RPMN predstavovala 304,09 %, pričom RPMN na úverovej zmluve sa uvádza 28 %. Podľa § 11 ods. 1 písm. d) Zákona č. 129/2010 Z. z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, čo je aj daný prípad. Z tohto dôvodu súd považoval zmluvu o úvere pod č. 404000062, ktorú uzatvárala žalobkyňa dňa 25. 05. 2016, za bezúročnú a bez poplatkov. Súd prvej inštancie považoval predmetnú zmluvu o úvere za bezúročnú a bez poplatkov aj z toho dôvodu, že bola uzatváraná na predtlačenom formulári veriteľa. Zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje ani náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z. z., a to dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Doba trvania musí obsahovať určenie jej začiatku aj konca trvania. V zmluve o spotrebiteľskom úvere je vymedzená len konečná splatnosť úveru dátumom 25. 05. 2016, t. j. len koniec trvania úverového vzťahu. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obligatórne obsahovať začiatok aj koniec úverového vzťahu a aj absencia tejto náležitosti má za následok, že úver je bezúročný a bez poplatkov. V podanej žalobe žalobkyňa žiadala od žalovaného bezdôvodné obohatenie vo výške 392 eur, pričom súd žalobe v tejto časti vyhovel. Súd pri ustálení výšky bezdôvodného obohatenia vychádzal zo zhodných tvrdení strán sporu. V bode 3 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 404000062 sa uvádza výška úveru 500 eur, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov 140 eur, čo predstavuje RPMN 28 %, priemerná RPMN je vo výške 25,88 %, úrok vo výške 68,80 %, dátum konečnej splatnosti úveru 25. 05. 2016. Súd mal za to, že strany sporu sa nedohodli na obligatórnych častiach úverovej zmluvy, teda na výške RPMN a úroku, pretože ročná úroková sadzba nemôže byť vyššia ako RPMN. V podanej žalobe si žalobkyňa uplatnila od žalovaného aj finančné zadosťučinenie vo výške 400 eur, pričom súd žalobe aj v tejto časti vyhovel. Nárok žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie vyplýva priamo zo zákona, podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (účinného od 01. 01. 2015 do 31. 10. 2015), kde sa uvádza, že spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané

finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Vzhľadom k tomu, že súd určil, že úverová zmluva pod č. 404000062 je bezúročná a bez poplatkov, mal za to, že veriteľ porušil práva žalobkyne ustanovenej predpismi o ochrane spotrebiteľa vrátane zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, pričom za takéto porušenie žalovaný zodpovedá. Žalovaný uzatváral zmluvu o spotrebiteľskom úvere ako podnikateľ a ako podnikateľ má v predmete činnosti aj poskytovanie úverov. Napriek tomu skoncipoval zmluvu o spotrebiteľskom úvere bez niektorých náležitostí, ktoré vyžaduje zákon. Žalovaný uzavrel so žalobkyňou úverovú zmluvu pod č. 404000062, ktorá neobsahovala potrebné náležitosti, a preto súd považoval predmetnú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov. Súd považoval finančné zadosťučinenie, ktoré si uplatňovala žalobkyňa vo výške 400 eur za primeranú výšku, nakoľko žalovaný poskytol žalobkyňi úver vo výške 500 eur, pričom uviedol celkovú čiastku, ktorú má zaplatiť žalobkyňa, na sumu 984 eur. Je nesporné, že žalobkyňa pri vstupe do úverového vzťahu vstupovala z pozície spotrebiteľky a na strane veriteľa vystupovala spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o., ktorá konala v rámci predmetu svojej obchodnej a inej podnikateľskej činnosti. Súd prihliadol na tú skutočnosť, že žalobkyňa sa v tomto súdnom konaní domáhala bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a ak by sa nebola domáhala, bola by povinná zaplatiť veriteľovi až 984 eur, pričom práve veriteľ zavinil, že predmetný úver je potrebné posudzovať ako bezúročný a bez poplatkov, nakoľko spotrebiteľská zmluva o úvere nemala všetky náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Vzhľadom k tomu, že súd určil, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov, žalobkyňa je povinná zaplatiť iba tú sumu veriteľovi, ktorá jej bola poskytnutá, t. j. vo výške 500 eur. Súd preto považoval výšku finančného zadosťučinenia vo výške 400 eur za primeranú, keď prihliadol na to, že by žalobkyňa mala zaplatiť na základe úveru, ktorý nemal všetky náležitosti, veriteľovi o 484 eur viac, ak by nepodala túto žalobu. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 2 a § 256 ods. 1 CSP. Žalobkyňa sa počas konania domáhala určenia, že poskytnutý spotrebiteľský úver č. 404000062 zo dňa 25.05.2015 je bezúročný a bez poplatkov, avšak v tejto časti vzala žalobu pred prvým pojednávaním späť, a preto vo výroku č. 1 žaloba nebola podaná dôvodne. V ostatných výrokoch bola žalobkyňa úspešná, a to v časti nároku na zaplatenie bezdôvodného obohatenia vo výške 392 eur a zaplatenie finančného zadosťučinenia vo výške 400 eur. Súd preto postupoval tak, že každý nárok žalobkyne predstavoval 33,33 % k celkovému nároku. Žalobkyňa sa domáhala troch výrokov, čo predstavuje 100 %, ak by bola úspešná. Vzhľadom k tomu, že mala neúspech v časti výroku č. 1, teda v rozsahu 33,33 %, pričom úspešnosť mala v rozsahu 66,66 %, a preto celková úspešnosť žalobkyne v percentuálnom vyjadrení predstavuje 33,33 % ($66,66 \% - 33,33 \% = 33,33 \%$).

2. Proti tomuto rozhodnutiu, v rozsahu jeho vyhovujúcich výrokov podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, namietajúc, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že nakoľko nedošlo k naplneniu dôvodov, ustanovených v § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., nemožno predmetnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Tiež uviedol, že všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru (ďalej len VPSPÚ) sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, a to nielen z formálneho hľadiska, ale aj z hľadiska ich materiálneho prevedenia. Dlžník podpisom zmluvy o úvere jednoznačne prejavuje svoju vôľu byť viazaný aj VPPSÚ. Z uvedeného vyplýva, že uzavretie zmluvy o úvere samostatne bez toho, aby prejav vôle zahŕňal aj vôľu byť viazaný VPPSÚ neprichádza do úvahy. Výška RPMN je vypočítaná v zmysle prílohy č. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy s uvedenými vstupnými údajmi, ktoré sú uvedené na zmluve. Dlžník bol dostatočne informovaný o výške RPMN. Priemerná výška RPMN v zmluve o úvere č. 404000062 je vo výške 25,88%, pričom na základe nariadenia odplata nesmie prevýšiť dvojnásobok hodnoty RPMN, RPMN dohodnutá v zmluve bola vo výške 28 % a teda neprekročil zákonom stanovený limit. Žalobkyňa v prípade, že po podpise zmluvy o spotrebiteľskom úvere nadobudla pocit, že podpísala nevýhodnú zmluvu alebo že odplata, úrok či ročná percentuálna miera nákladov je vysoká, mala právo odstúpiť od zmluvy bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní odo dňa uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uvedené právo žalobkyňa nevyužila, z čoho jednoznačne vyplýva, že súhlasila s obsahom zmluvy o úvere a so všetkými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru. Predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere nemôže byť posúdená ako bezúročná a bez poplatkov vzhľadom k tomu, že spĺňa všetky zákonom stanovené obligatórne náležitosti. Žalobkyňa nesie dôkazné bremeno a jej úlohou je preukázať v čom spočíva nesprávne uvádzanie RPMN, nakoľko RPMN neabsentuje, a teda bol by to jediný dôvod prečo by bolo možné vyhlásiť zmluvu o spotrebiteľskom úvere za bezúročnú a bez poplatkov. K čiastočnej neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere uviedol, že v prípade osoby žalobkyne má za to, že sa jedná o osobu,

ktorá má rozumové schopnosti na úrovni primerane spôsobilej osoby schopnej vnímať a posúdiť zmysel a účel konania ako i jazykové vyjadrenia právnych úkonov obsiahnutých v listinách, ktoré podpísala. Žalobkyňa navyše žiadnym spôsobom nebol k podpisu zmluvy o úvere donútená a podpisy činila bez akéhokoľvek psychického či fyzického nátlaku. Tiež uviedol, že nakoľko dohoda o úrokovej sadzbe spĺňa všetky náležitosti ustanovené zákonom, tak, ako to špecifikuje prostredníctvom svojich podaní, nemožno ju považovať za právny úkon absolútne neplatný v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Je toho názoru, že zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Žalobkyňa plnila na základe platne uzavretej zmluvy o úvere, predmetná zmluva o úvere nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú, rovnako tak právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy o úvere nikdy neodpadol (nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, zrušeniu zmluvy a pod.) a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov. Razantne odmieta, že by z jeho strany došlo k bezdôvodnému obohateniu. Vo vzťahu k uplatnenému nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia uviedol, že má za to, že nepostačuje všeobecná konštatácia funkcie primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobkyňa neodôvodnila jasne a určito skutkové okolnosti týkajúce sa záväzkovo právneho vzťahu medzi nimi. Je toho názoru, že žalobkyni žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevznikla a preto jeho priznanie by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Priznanie žalobkyne požadovaných finančných prostriedkov by prichádzalo do úvahy v tých prípadoch, keď porušenie práva už nie je možné napraviť inak. Toto však nepredstavuje daný prípad. Súd by mal pri posudzovaní uplatneného práva posúdiť konkrétne okolnosti týkajúce sa vzťahu žalobkyne a žalovaného a pri rozhodovaní vziať do úvahy aj konanie žalobkyne, ktorá sa domáha vydania finančného zadosťučinenia napriek tomu, že sama konala v rámci kontraktčného postupu ľahostajne, keď svojim podpisom vyhlásila, že súhlasí s obsahom zmluvy, bola oboznámená so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Za spornú považuje aj výšku požadovanej náhrady finančného zadosťučinenia. Žalobkyňa nijako relevantne neodôvodnila výšku požadovaného finančného zadosťučinenia (odhadom určené), ktoré určite nie je primerané a čo teda považuje za primeranosť. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemá a nesmie slúžiť ako prostriedok ospravedlňujúci ľahostajnosť spotrebiteľa, ktorý vstupuje do právneho vzťahu s dodávateľom bez toho, aby sa sám zaujímal o svoje povinnosti plynúce mu z existujúceho záväzkovo právneho vzťahu. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nesmie slúžiť na duplicitné uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Primerané finančné zadosťučinenie má nesporne sankčnú funkciu a jeho cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa

dopustil vo vzťahu k žalobcovi a odradiť žalovaného alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti (v zmysle generálnej prevencie). Sankčná funkcia primeraného. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia každému subjektu, t. j. aj subjektu spravajúcemu sa ľahostajne v žiadnom prípade nemožno chápať ako pozitívne preventívne pôsobenie. Za daného stavu a s ohľadom na opakované ľahostajné konanie žalobkyne, výška uplatneného finančného zadosťučinenia nezodpovedá svojmu účelu, teda pôsobiť preventívne naprieč existujúcich spotrebiteľských vzťahov. Takto priznané finančné zadosťučinenie nie je možné považovať za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé, pretože ide len o niekoľkonásobné uplatnenie a priznanie sumy finančného zadosťučinenia. Určenie konkrétnej výšky je síce vo výlučnej kompetencii všeobecných súdov, ktoré sú povinné individuálne posúdiť každý jednotlivý prípad s ohľadom na kritériá stanovené v zákone, avšak tieto sú povinné priznať výšku finančného zadosťučinenia aj riadne odôvodniť s poukazom na nemateriálnu ujmu, ktorá spotrebiteľovi vznikla. Žalobkyňa nijakým spôsobom nešpecifikovala v čom spočívala nemajetková ujma odôvodňujúca priznanie zadosťučinenia, teda nie je zrejmé aká ujma bola spotrebiteľovi spôsobená. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom rozsahu zrušil.

3. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalovaného uviedla, že žalovaný konal v rozpore so zákonom, vystavil ju hrubo nemorálnym a zneužívajúcim zmluvným podmienkam, samotná zmluva o spotrebiteľskom úvere odporuje zákonu a prieči sa dobrým mravom. Navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací v zmysle ustanovenia § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutých vyhovujúcich výrokoch (II., III.) a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania (IV.) podľa

§ 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, keď súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci aj vec aj správne právne posúdil.

5. Z obsahu spisu v prejednávanej veci vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 20. 11. 2018 domáhala určenia, že poskytnutý spotrebiteľský úver č. 404000062 zo dňa 25. 05. 2015 je bezúročný a bez poplatkov, vydania bezdôvodného obohatenia od žalovaného vo výške 392 eur ako i zaplataenia primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 400 eur(pre chybu v písaní nesprávne uviedla v žalobe 500 eur) spolu s náhradou trov konania. V priebehu konania žalobkyňa vzala žalobu čo do určenia, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov späť, v dôsledku čoho súd prvej inštancie konanie v tejto časti v napadnutom rozsudku zastavil. Vzhľadom na rozsah podaného odvolania žalovaného boli predmetom prejednávania odvolacím súdom vyhovujúce výroky napadnutého rozhodnutia, ktorými súd prvej inštancie uložil žalovanému jednak povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 392 eur ako i povinnosť zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie vo výške 400 eur, a to spolu so súvisiacim výrokom o náhrade trov konania.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. Podľa § 379 CSP odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak
a/ od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý
b/ ide o nerozlučné spoločensvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov
c/ určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu

8. Podľa § 380 ods. 1 CSP odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

9. V sporovom konaní je súd viazaný žalobným petítom, okrem zákonnej výnimky, ktorá vyplýva z § 216 ods. 2 CSP. Táto zásada sa premieta aj do odvolacieho konania, keď aj odvolací súd je viazaný rozsahom, v akom odvolateľ napadne rozhodnutie súdu prvej inštancie. V odvolacom konaní sa tak dispozičná zásada prejavuje tým, že odvolací súd je viazaný rozsahom odvolania, t. j. odvolanie prejedná len v medziach, v akých ho odvolateľ napáda. Odvolateľ musí v podanom odvolaní uviesť, ktoré výroky rozhodnutia konkrétne napáda, t. j. proti ktorým konkrétnym výrokom odvolanie smeruje. Odvolateľ súčasne v podanom odvolaní vymedzuje, z akých dôvodov žiada o preskúmanie napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd je viazaný dôvodmi odvolania, t. j. na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodovaní o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil. Odvolací súd preto pri rozhodovaní o podanom odvolaní môže prihliadať len na také dôvody, ktoré boli uplatnené v lehote na podanie odvolania a zároveň vyšli v odvolacom konaní najavo. Odvolateľ teda v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

10. Prejednávajúc podané odvolanie žalovaného, s ohľadom na jeho rozsah a odvolacie dôvody, dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie i správne odôvodnil, preto rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutých vyhovujúcich výrokoch ako i v súvisiacom výroku o náhrade trov konania ako vecne správny potvrdil, v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 387 ods. 1 CSP.

11. K podanému odvolaniu žalovaného, z hľadiska jeho odvolacích dôvodov, je potrebné uviesť, že toto nebolo spôsobilé prívodiť zmenu resp. zrušenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie v prospech žalovaného a tak rozhodnúť v zmysle požiadavky odvolateľa.

12. Vo vzťahu k posúdeniu bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetnej zmluvy o úvere, odvolací súd udáva, že odvolanie žalovaného v tomto ohľade nie je dôvodné, keď mal zhodne so súdom prvej inštancie za to, že v danom prípade nesprávne uvedená hodnota RPMN spôsobila, že úver je bez poplatkov a bez úrokov.

13. Ročná percentuálna miera nákladov určuje percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za obdobie jedného roka v súvislosti s úverom či pôžičkou, ich správou a ďalšími výdavkami spojenými s ich čerpaním, teda všetky náklady, ktoré sú s tou ktorou pôžičkou spojené. RPMN

teda v sebe zahŕňa všetky náklady s pôžičkou či úverom spojené - napr. poplatky za uzatvorenie zmluvy, za správu úveru, za prevody peňažných prostriedkov, za poistenie schopnosti splácať a pod. RPMN je číslom, ktoré umožní spotrebiteľovi lepšie vyhodnotiť výhodnosť alebo nevýhodnosť poskytovanej pôžičky či úveru.

14. S ohľadom na vyššie konštatované, potom odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie má za to, že údaj o RPMN v zmluve nie je uvedený správne, čo je už zrejmé aj z toho, že žalovaný uviedol v zmluve nižšiu výšku RPMN (28%) úveru ako je výška úrokovej sadzby úveru (68,80%), pričom do RPMN by okrem úrokovej sadzby mali byť zahrnuté všetky náklady s úverom spojené. Tieto závery nesporne potvrdzuje i fakt, že súd prvej inštancie pristúpil k výpočtu RPMN a i bez ohľadu na to, či získal za použitia internetovej kalkulačky presný údaj o jeho výške, možno konštatovať len to, že pokiaľ je tento údaj zistený súdom niekoľkonásobne vyšší (304,09%) ako ten, ktorý uviedol žalovaný v zmluve (28%), s ohľadom na takýto zásadný rozdiel vo vypočítanej hodnote súdom a uvedenej v zmluve žalovaným, možno prijať len taký záver, že RPMN uvedená žalovaným v zmluve nie je uvedená v správnej výške. Z tohto potom vyplýva, že predmetná zmluva uzavretá medzi stranami nemá podstatnú náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keď RPMN uvedená v zmluve je uvedená nesprávne, čo má potom taký právny následok, že na uzavretú zmluvu je potrebné nazerať ako na bezúčinnú a bez poplatkov, čo správne vyhodnotil i súd prvej inštancie. Povinnosťou žalovaného bolo potom vrátiť žalobkyni výšku plnenia získaného nad rámec poskytnutej sumy úveru titulom vydania bezdôvodného obohatenia.

15. Pokiaľ žalovaný v podanom odvolaní namietal nesprávnosť výroku súdu o povinnosti zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie v rozsahu 400 eur, odvolací súd mal za to, že v tomto rozsahu je napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie rovnako vecne správne.

16. Vychádzajúc z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

17. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria a to intenzita, časové trvanie závažného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Súd musí o výške primeraného finančného zadosťučinenia uvažovať v intenciách konkrétneho sporu a vychádzať z konkrétnych zistených skutkových okolností.

18. Z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR (3Obo 147/2007, 6 Obo 302/2006) vyplýva v súvislosti s priznanou výškou finančného zadosťučinenia, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie je nárokom objektívnym, ktorý nie je viazaný na naplnenie akýchkoľvek subjektívnych podmienok. Je treba mať na zreteli, že finančné zadosťučinenie a jeho výška má byť „kompenzáciou za nevyčísliteľné straty, ktoré postihnutý utrpel“, resp. „prihliadne sa aj na to, aby náhrada ujmy predstavovala určitú satisfakciu za stav, ktorý musel žalobca konaním žalovaného strpieť“.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené vymedzené kritéria priznania primeraného finančného zadosťučinenia, odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že nárok žalobkyne na jeho priznanie je daný, a to vo výške 400 eur, ktorá suma, s ohľadom na okolnosti tejto veci, spĺňa všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, keď podľa názoru odvolacieho súdu má dostatočný satisfakčný charakter pre žalobkyňu ako i dostatočný sankčný charakter voči žalovanému v zmysle individuálnej ale aj generálnej prevencie. Podľa názoru odvolacieho súdu, žalovaný pri svojej podnikateľskej činnosti nepostupoval v súlade s právnymi predpismi slúžiacimi na ochranu práv spotrebiteľa, nepostupoval s odbornou starostlivosťou a predostrel žalobkyni formulárovú zmluvu neobsahujúcu obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v zmysle ktorej mal byť žalobkyni poskytnutý úver vo výške 500 eur, pričom celková čiastka, ktorú mala žalobkyňa žalovanému zaplatiť predstavovala sumu 984 eur, keď odplata za poskytnutie finančných prostriedkov predstavovala takmer sumu totožnú s poskytnutými prostriedkami (484 eur). Hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach je preto nepochybná. Konanie žalovaného nesúce znaky porušovania práv spotrebiteľa s preukázateľne prítomnou značnou nerovnováhou práv a povinností zmluvných strán, v kontexte žalobkyňou tvrdeného

obťažovania žalovaným za účelom jej plnenia, podľa názoru odvolacieho súdu privodilo reálne vykonaný zásah do majetkových práv žalobkyne, ktorý zásah bol spôsobilý privodiť jej ujmu na uspokojovaní jej životných potrieb. Tak ako už odvolací súd uviedol vyššie, spotrebiteľ nie je povinný preukázať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Žalobkyňa sa v tomto prípade úspešne domohla svojho práva, a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia, tak ako jeho priznanie, vychádzajúc z okolností danej veci, správne odôvodnil súd prvej inštancie.

20. Pokiaľ žalovaný namietal, že žalobkyni žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie finančného zadosťučinenia nevznikla, odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že úlohou spotrebiteľa pri uplatnení tohto nároku nie je ujmu preukazovať, a i s ohľadom na uvedené, je i v tomto smere odvolanie žalovaného nedôvodné.

21. Poukazujúc na vyššie uvedené odôvodnenie, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutých vyhovujúcich výrokoch ako i v súvisiacom výroku o náhrade trov konania ako vecne správny v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

22. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).